

NUMER POJEDYNCZY

15 gr.

Prenumerata:

roczna . . . 3 — zł.
kwartalna . . — 90 zł.

ECHO

Taryfa ogłoszeniowa

$\frac{1}{4}$ str. 20 zł. $\frac{1}{8}$ str. 12 zł.
 $\frac{1}{16}$ str. 8 zł. $\frac{1}{32}$ str. 6 zł.
 $\frac{1}{64}$ str. 4 zł.

Konto w P. K. O. 405.675

Z NAD WISŁOKI

DWUTYGODNIK KOŁA MIEJSCOWEGO ZWIĄZKU OFICERÓW REZERWY OKRĘGU KRAKOWSKIEGO

POŚWIĘCONY

SPRAWOM KULTURALNO-OŚWIATOWYM, SPOŁECZNYM I GOSPODARCZYM

Adres redakcji i administracji: Prof. Stanisław Wiśniewski, Dębica.

14-letnia rocznica odzyskania morza.

Dzień 10 lutego 1920.

Starzy mieszkańcy Pucka powstrzymują łzy wzruszenia, gdy wspominają ten dzień. Prastary Puck, będący kiedyś, jeszcze za czasów przed-rozbiorowych portem i bazą polskich handlowych i wojennych okrętów, doczekał się wreszcie powrotu polskich marynarzy i polskich wojaków. Batalion morski zajął Puck, opróżniony przez ustępującą niemiecką załogę. Gdy zaś załopotały białoczerwone proporczyki na lancach polskich ułanów, wjeżdżających za generałem Józefem Hallerem do wód Bałtyku — nerwy licznych widzów nie wytrzymały. Orkiestra zagrała polski hymn narodowy, a fale Bałtyku poniosły go w dal. Z ręki gener. Hallera, przybyłego nad morze na czele wojsk polskich z rozkazu Nacz. Wodza i Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, wypadł rzucony szczeroloty pierścień. Wpadł w fale Bałtyku na znak ponownych zaślubin Polski z Morzem, — na znak powrotu Rzeczypospolitej na stałe nad swoje morze.

Przeszły burzliwe lata wojny 1920—1922 r. Granice Polski, wywalczone wołą Wielkiego Wodza, wołą Narodu i bagnietem Polskiego Żołnierza, stały się faktem historycznym.

Pierwsze lata pokoju w Niepodległej Polsce nakazały Narodowi podjęcie potężnego wysiłku organizacyjnego w najtrudniejszych warunkach i w tym też zaraz okresie „Problem morski” z całą jasnością i wyrazistością stanął przed społeczeństwem, domagając się bezzwłocznego i zasadniczego rozwiązania.

Zew historii Polski powiłał od morza!

Wszyscy — jak Polska długa i szeroka — zdajemy sobie coraz jaśniej sprawę z tego, że morze jest najważniejszym czynnikiem naszego rozwoju, że jest ono źródłem i filarem siły i potęgi Państwa, że na morzu leży głównie nasza przyszłość. Dziś coraz powszechniej utrwała się przekonanie, że w oparciu o morze pokonamy zwycięsko wszystkie największe nawet przeszkody, jakie staną kiedykolwiek na drodze do lepszej przyszłości Rzeczypospolitej, a odsunięci od morza, udusimy się gospodarczo i politycznie.

Rząd Polski podjął budowę portu i miasta

Gdyni w roku 1926—27 potężnym rozmachem, który zdumiał świat. Założono fundamenty organizacyjne i materialne pod polską flotę wojenną i handlową, wezwano całe społeczeństwo do solidnej współpracy i wysiłku — padło hasło „Frontem do Morza”.

Cały naród winien skupić się przy problemie morskim. Propaganda „problemu morskiego” musi dotrzeć do najdalszych zakątków Rzeczypospolitej, musi dotrzeć do świadomości aktywnej każdego obywatela, każdego dziecka polskiego.

Na dźwięk wyrazów „Polskie Morze” musi w nas mocniej uderzyć serce, żywiej zatętnić krew, umysł nasz całkowitem zrozumieniem problemu Polskiego Morza, musi zdać egzamin z naszej dojrzałości politycznej. Sprawa ta bowiem jest dziś poza wszelką dyskusją. Zrosła się z nami — na zawsze.

Wielki problem „Polskiego Morza” wymaga wielkiego wysiłku całego polskiego społeczeństwa, oraz odpowiedniej organizacji, której zadaniem jest zdecydowane w środkach i siłę wsparcie Rządu Polskiego w walce o mocarstwowe stanowisko Polski przez działalność nad Morzem — na Morzu — i za Morzem.

Liga Morska i Kolonjalna

jest właśnie tą organizacją, która w sprawnych i karnych szeregach zrzesza wszystkich czynnych obywateli polskich i prowadzi ich w ofiarnej współpracy do zakreślonych celów i zadań w dziedzinie polskiego problemu morskiego.

OBYWATELE!

Liga Morska i Kolonjalna podjęła zaszczytny i doniosły obowiązek zbiórki na marynarkę wojenną. Decyzją Rządu Rzeczypospolitej powstał wyodrębniony od majątku Ligi Fundusz Obrony Morskiej o charakterze dobra publicznego, który stał się jedynym funduszem ofiarności społecznej na rozbudowę marynarki wojennej.

Na czele Zarządu Funduszu Obrony Morskiej stoi delegat Rządu.

Wszelkie koszty administracyjno-propagandowe zbiórki pokrywa Liga Morska i Kolonjalna.

Kontrolę działalności Ligi w zakresie zbiórki

na Fundusz Obrony Morskiej sprawować będzie Najwyższa Izba Kontroli Państwa.

Powierzenie jednej instytucji, cieszącej się poparciem najszerszych mas, zbiórki na budowę okrętów wojennych; postanowienia statutowe Funduszu, gwarantujące użycie każdego grosza wyłącznie na cel powyższy; należąca kontrola organów państwowych i opinii publicznej wprowadzają ład w dotychczasowy stan rzeczy, nacechowany różnorodnością form dobrowolnych świadczeń społecznych na rzecz obrony morskiej w Polsce.

Powołani do administrowania Funduszu Obrony Morskiej, zwracamy się z gorącym wezwaniem do wszystkich warstw społecznych o czynne poparcie akcji zbiórki. Liga Morska i Kolonjalna oddała na ten cel swój aparat organizacyjny, pokrywa koszty zbiórki, opodatkowała stale swych członków na Fundusz Obrony Morskiej.

Nie wątpimy, że uczucia, które żywi cały Naród dla morza, świadomość wszystkich, czym jest ono dla Państwa, świadomość jakiej nigdy nie było w dziejach Rzeczypospolitej — znajdzie teraz wyraz w czynie, w dobrowolnych świadczeniach obywateli Polski na rzecz Funduszu Obrony Morskiej.

Przewodniczący:

Zarządu Funduszu Obrony Morskiej
i Delegat Rządu Rzeczypospolitej
Gen. Dyw. Kazimierz Sosnkowski.

Wszelkie zabiegi dentystyczne wykonuje solidnie i tanio

uprawniony dentysta
Marjan Hoszard
DĘBICA, obok Gimnazjum
TELEFON Nr. 38.

Dla PT. Wojskowych, Urzędników państw. specjalne zniżki oraz dogodne warunki spłaty.

Oficjalna część Okręgowego Związku Oficerów Rezerwy.

Kraków, Bracka 4. I. p. Tel. 125.50.

Rachunek bieżący w P. K. O. Nr. 410.562. Okręg Kraków. — Nr 409.409. Koło Kraków.

Koła i Delegatury: Biała, Bochnia, Brzesko, Busko Zdrój, Chrzanów, Dębica, Gorlice, Jasło, Kraków, Krynica, Limanowa, Miechów, Mielec, Myślenice, Nowy Sącz, Nowy Targ, Oświęcim, Tarnów, Wadowice Wieliczka, Zakopane, Zator, Żywiec.

ZARZĄD OKRĘGU.

ZAWIADOMIENIA

1. Okręgowy Zjazd Delegatów Kół Okręgu Krakowskiego odbędzie się dnia 6-go maja br. o godzinie 10-tej w lokalu Okręgu w Krakowie ul. Bracka 4. I. p.

2. Wnioski na Obręgowy Zjazd Delegatów Kół.

Zarządy Kół przedłożą w nieprzekraczalnym terminie do dnia 31-go marca b. r. ewentualne wnioski Okręgowy Zjazd Delegatów.

3. Sprawozdanie z działalności Kół za rok 1933.

Przypomina się Zarządom Kół w Okręgu, że termin nadesłania sprawozdania z działalności Kół za rok 1933 upłynął. Wzywa się zatem te Koła, które sprawozdań dotychczas nie nadesłały, by uczyniły to bezwzględnie.

KOŁO W KRAKOWIE.

ZAWIADOMIENIA.

1. Program prac w PW. na marzec 1934 r.

Niedziela 18. III. od godz. 10 — 12 w rejonie Wola Justowska — Bronowice, ćwiczenia aplikacyjne w terenie. Kierownikiem ćwiczeń kmtd. obwołu PW. 20 pp. Zbiórka o godzinie 9:45 przed południem na Woli Justowskiej, bez względu na pogodę przy drodze obok strzelnicy wojsk. Należy przynieść ze sobą ołówek, blok meldunkowy i kompas, na miejscu wydane zostaną mapy z okolic Krakowa i regulaminy Piechoty część I.

Niedziela 25 III. od godziny 9 — 10 strzelanie bezpłatne z pistoletu i z k. b. na Woli Justowskiej, tak dla członków Z. O. R. jak i uczestników Sekcji Strzeleckiej Z. O. R. celem odnowienia odznaki strzeleckiej na b. r.

2. Przyjęcia nowych członków Zarządu Koła

Na posiedzeniu w dniu 7-go bm. zostali przyjęci następujący nowi członkowie: Trzos Antoni por., Kądziaława Stanisław pchor., Leśniewicz Ryszard pchor., Buttne Juliusz Władysław pchor., Zintel Jerzy ppor. inż. Kukucz Jerzy por. Bąkawski Zygmunt por., Ks. Staich Władysław kapelan., Jaworski Władysław ppor. Holly Stanisław ppor., Kwieciński Andrzej pchor., Gośliński Władysław ppor., Polaczyk Franciszek pchor., Kubas Tadeusz ppor.

3. Skreślenie członków.

Na posiedzeniu Zarządu Koła w dniu 7 bm. skreślono 12 członków z powodu nie płacenia wkładek.

KOŁO W BOCHNI.

ZAWIADOMIENIA.

1. Na podstawie uchwały Zarządu z dnia 4-go marca zawiadamiamy, że wszelkie uchwały tegoż będą podawane do wiadomości członków w okólnikach miesięcznych.

2. Ukonstytuowanie się nowego Zarządu: Prezes Dr. Szuperski Marian, wiceprezes prof. Kormanek Stanisław, sekretarz Rajski Józef, skarbnik Wójtowicz Władysław, przewodniczący Kom. Rewizyjnej Pacuła Stanisław.

3. Zarząd uchwalił miesięczną wkładkę do L. O. P. G. 5 zł. miesięcznie.

4. Prenumeratę gazetki związkowej ograniczono do 10 st. którą każdy członek może w zarządzie przeglądać.

5. Członkowie, którzyby reflektowali na odznakę Związku, nadesłał załączonym czekiem kwotę zł. 5.

6. Oile kto z Kolegów chce wziąć udział w uroczystościach 19 marca w mundurze, zawiadomi Zarząd, który wystara się o pozwolenie w PKU.

7. Na posiedzeniu tow. dyskusyjnym wygłosił referat rtm., Winski. Zarząd.

KOŁO KRAKÓW.

Sprawozdanie z biblioteki za rok 1933.

Biblioteka liczyła 31 XII. 1932 r. tomów 66, a 31 XII. 1933 r. tomów 200.

Wynika z tego, że biblioteka powiększyła się w roku sprawozdawczym 1933 o 134 tomy (o 200%).

Na te cyfry składają się:

a) książki i mapy zakupione: 88 tomów za kwotę 202 zł. 99 gr.,

b) subwencja (dotacja) Obwołu PW. i WF. 20 p. p. (mapy i regulaminy) 33 tomy wartości 64 zł. 50 gr.

c) dary członków (prez. inż. Skąpski i kpt. Stala) 8 tomów wartości 18 zł., 5 tomów wartości 3 zł. 50 gr.

d) inne (bezpłatnie).

Wśród 200 tomów w/g stanu z 31 XII 1933 było: 64 obowiązujące regulaminy i instrukcje, 9 nieaktualnych, 49 dzieł ogólnowojskowych, 3 tomy historyczno wojskowe, 13 tomów czasopism włączonych do biblioteki, 16 map, 19 tomów z zakresu sportów, 19 tomów „Varia wojskowe”, 8 innych.

Z biblioteki korzystało w roku sprawozdawczym 39 członków, wypożyczając 91 tomów. Na jednego czytelnika wypada więc 2 tomy wypożyczone. W roku sprawozdawczym wprowadzono w bibliotece nowy system katalogowania kosztem 13 zł. 65 gr.

Należy podkreślić, że aż do połowy roku sprawozdawczego członkowie Koła nie okazywali żadnego zainteresowania biblioteką, która zawierała zaledwie kilkanaście tomów, mających jakakolwiek wartość (cała reszta były to roczniki starych czasopism, stare roczniki oficerskie, statuty oraz zupełnie już nieaktualne regulaminy i instrukcje z lat 1921—1925). Ten stan biblioteki tłumaczy się m. i. i tem, że w latach poprzednich (1929—1932) nietylko tego zbioru książek nie powiększono, ale nawet pomniejszono przez zagubienie całego szeregu książek, na co wskazują stare spisy inwentarzone biblioteki. Członkowie zainteresowali się żywiej biblioteką w okresie ćwiczeń letnich, zgłaszając się po regulaminy i instrukcje. Szczupłość księgozbioru nie pozwalała na uwzględnienie wszystkich życzeń członków. Aby na przyszłość biblioteka mogła spełnić swoje zadanie przystąpiono do jej uzupełnienia, zaopatrując ją w prawie wszystkie najnowsze regulaminy i instrukcje, parę kompletów „Biblioteki Oficera Rezerwy Piechoty” i t. d.

Pierwsze miesiące bieżącego roku, wykazują dużą frekwencję, większą nawet niż w całym roku sprawozdawczym, co stwierdza, że działalność biblioteki poszła w dobrym kierunku.

KOŁO KRAKÓW.

Sprawozdanie z prac P. W. i W. F. za rok 1933.

W porównaniu z zeszłym rokiem, prace P. W. w Kole Krakowskim wykazały silniejszy rozwój, dzięki utworzeniu specjalnych Sekcji a to strzeleckiej, lekkoatletycznej (P. O. S.) i odczytowej. Przeciętna ilość osób biorących udział w pracach wynosiła 25, co stanowi zaledwie 10% Koła Krakowskiego i świadczy o słabym zainteresowaniu się tak ważnym problemem do kształcenia wojskowego szczególnie młodszego kontyngentu oficerów rezerwy.

Zaprawa do POS. W okresie zimowym od stycznia do marca 1933 r. ćwiczone zaprawę do POS. W ośrodku W. F. przy ul. Zwirzyńskiej l. 26 (gimnasyka) i przeprowadzono trening strzelecki na strzelnicy małokalibrowej P. W. Zdobyto 10 odznak POS. i 24 strzeleckich.

Ćwiczenia polowe i wykłady. Przeprowadzono 2 ćwiczenia polowe w rejonie Bronowice, na temat: marsz zbliżania się i pościg. Brało udział 22 oficerów, 80 podoficerów — razem godzin 8. Nadto 2 strzelania ostre, na Woli Justowskiej, przy udziale 32 oficerów, i 174 podoficerów, razem godzin 6.

Wykładem aplikacyjnym prowadzonym przez Kom. PW. poświęcono 5 g. a wzięło w nich udział 41 członków. Nadto korzystaliśmy z wykładów zorganizowanych przez Tow. Wiedzy Wojskowej w Kasynie garnizonowej w dniu piątkowe razem wykładów 9, przy udziale 77 oficerów

rezerwy, (w tem 3 wykłady zorganizowane przez ZOR.).

W okresie zimowym II półrocza, ustalono 18-godzinny nowy program prac PW. na temat wychowania fizycznego, strzeleckiego, doskonalenia dowódców ćwiczenia aplikacyjnego na mapie, ćwiczenia w terenie bez oddziału i studjowanie regulaminów; dotychczas w powyższym kursie brało udział 39 osób. Dla uczestników prac PW., prowadzona jest specjalna ewidencja, która przedkładana zostaje do wglądu Okręgowemu Urzędowi PW. i WF.

Zarząd komitetu wojewódzkiego L. O. P. P. w Krakowie, urządził 40-godzinny kurs prelektantów LOPP., którego program obejmował wykłady z dziedziny zrozumienia mas, umiejętności przemawiania w różnych środowiskach, strukturę LOPP., zasadę OPLG. i posługiwanie się sprzętem propagandowym.

Kurs powyższy ukończył z wynikiem dobrym 16 kolegów na 34 wyznaczonych.

W łączności z tym kursem wydaliśmy dwie broszury: „Bojowe środki chemiczne” i Dra B. Czuchajewskiego „Sztuka i estetyka przemawiania”.

Sekcja Narciarska założona została jako sekcja na Okręg Krakowski we wrześniu u. r. przy udziale 25 członków. Do polskiego Zw. Narciarskiego przyjęta została w listopadzie u. r. na 153 miejscu, jako klub Z. O. R. rządzi się własnym regulaminem.

W okresie od założenia Sekcji wydano 4 komunikaty do członków i Kół Okręgu, zorganizowano delegaturę Sekcji w Zakopanem. Brak śniegu i odpowiednich warunków atmosferycznych wogóle, a w szczególności w Krakowie i najbliższej okolicy nie pozwoliły rozwinąć działalności na miejscowym terenie.

Sekcja Strzelecka rozwinęła bardzo ożywną działalność, z której szczegółowe sprawozdanie było umieszczone w Nrze 5 „Echa” z dnia 1. marca 1934 r.

KOŁO W BIAŁEJ.

SPRAWOZDANIE

Zarządu Koła Z. O. R. w Białej.

Dnia 15 II. rb. odbyło się pod przewodnictwem kol. kap. Dr. Motylewicz Walne Zebranie Koła Z. O. R. w Białej.

Do Zarządu powołani zostali koledzy: na Prezesa, mrj. L. Bastgen, a kiedy ten zrezygnował, Inż. por. Wł. Rokitowski, na wiceprezesa kpt. Józef Chrobak.

Jako członkowie weszli do Zarządu: ppor. M. Białobrzeski, por. Inż. Edward Bilczewski, por. Jan Bolek, por. Wł. Dawidson, ppor. Józef Doński, ktp. Waclaw Dzień, ppor. Adam Grzywacz, ppor. Inż. Mikołaj Halicki, ppor. Inż. Jan Łapiński, kpt. Józef Sikora, mjr. Michał Wasowicz, a na zastępców: kol. ppor. Lankosz Kazimierz, i ks. kapelan Żak Franciszek

Do Komisji Rewizyjnej powołani zostali koledzy: kpt. Eugenjusz Jędrzejewski, ppor. Jan Gruszka, i Dr. kpt. Wojciech Figiel.

Nowy Zarząd ukonstytuował się w następującym składzie:

Prezes:	kol. Inż. por. Wł. Rokitowski
Wiceprezes:	„ kpt. Józef Chrobak
Sekretarz:	„ ppor. M. Białobrzeski
zast. sekretarza:	„ ppor. A. Grzywacz
Skarbnik:	„ ppor. Jan Bolek
zast. skarbnika:	„ por. Wł. Dawidson
Referent P. W. i F. W.:	kol. kpt. W. Dzień
zast. refer. P. W. i F. W.:	„ ppor. J. Doński.

W roku sprawozdawczym 1933, Koło Z. O. R. w Białej, wykazało wielką żywotność na wszystkich odcinkach pracy społecznej i obywatelskiej, a także w zakresie przysposobienia wojskowego, wyrazem czego jest zdobycie w zawodach strzeleckich I-go miejsca w rozgrywce między Kołami Z. O. R. Bielsko—Cieszyn i Pszczyna.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Dalsze posiedzenie budżetowe Rady m. w Dębicy.

Trzecie posiedzenie budżetowe zostało zwołane na dzień 24 lutego. Na posiedzenie to zaprosił wiceburmistrz także zastępców radnych, tak, że liczba obradujących dochodziła do 50.

Po otwarciu posiedzenia powstał ks. dyr. Koffis i po dłuższym przemówieniu, streszczającym się w słowach: „Bóg pokazał swoją siłę, gdyż Prokuratorja zmaszła kwestionowaną winę kryminalną burmistrza i uwolniła go od oskarżenia“, zapomniał tylko dodać: „dzięki zabiegom nieboskim lecz moim, — zgłosił jako nagły wniosek następująca rezolucję:

„Rada miejska w Dębicy, w dniu 24 lutego zebrała, uchwała p. burmistrzowi Nagawieckiemu swoje pełne zaufanie i apeluje do właściwych władz nadzorczych o uchylenie zawieszenia i przywrócenie go do czynnego urzędowania, — Rada miejska poleca Zarządowi miasta, by uchwałę tę w drodze służbowej przekazał Starostwu i Województwu, oraz co do tego zdał sprawę na najbliższym zebraniu Rady“.

Wniosek ks. dyrektora poparł r. Stefan, podnosząc zasługi burmistrza Nagawieckiego. Protest przeciwko nagłemu wnioskowi zgłosił r. Wiśniewski, motywując go tem, że na wnioski jest czas w ostatnim punkcie programu posiedzenia, a wniosek ten nie pozostaje w żadnym związku z budżetem miejskim.

Ponieważ nagłość wniosku uzyskała większość, podał przewodniczący wniosek i rezolucję pod głosowanie. Za wnioskiem padło 30 głosów.

Po uchwaleniu tej rezolucji budżet uchwalono bez większej dyskusji, jak to przepowiedział r. Osuchowski. Wszak uzyskali co chcieli i co urządzili u niego ci wielcy ojcowie miasta! Cóż znaczy cały budżet i wogóle dobra gospodarka miasta wobec woli paru radnych, mających własną pieczęć do upieczenia kosztem Gminy. To fraszka, że miasto musiałoby wypłacić poważną sumę tytułem uzupełnienia poborów zawieszonemu burmistrzowi za to, że rok przespacerował nic nie robiąc, a budżet — okrojony do ostatnich granic — ciężarowi temu nie sprost!

Najważniejszym przedmiotem dyskusji był wykład r. Grünspana o ogromnym znaczeniu dla gminy i państwa Towarzystwo „Chasuden“, któremu w nagrodę za lojalne głosowanie za rezolucją ks. Koffisa uchwalili nasi szabesgoje 500 zł.

Również dostał nagrodę za poparcie r. Widerspan, któremu na wykończenie ustępu uchwalono kwotę 200 zł. Sprawa ustępu pokutuje już drugi rok i jeszcze nie widać jej zakończenia.

Miał on według kosztorysu p. Widerspana kosztować 1200 zł., pochłoniął do dzisiaj już 1800 zł., obecnie uchwalono 200 zł., a ile jeszcze zażąda p. Widerspan na jego wykończenie, to przyszłość pokaże. A przecież ten „ważny“ budynek miejski

jest — zdaniem r. Grünspana — wybudowany według paryskich wzorów i planów i kahał miał przy czynić się do jego budowy kwoty 500 zł., które na razie zredukował do 200 zł.

Wynikiem obrad było uchwalenie budżetu na rok 1934/35 w kwocie 116.143 zł. 9 gr. w dochodach i rozchodach, a więc około 40 000 zł. mniej niż w roku poprzednim.

Podatek od placów niezabudowanych.

Na ostatnim posiedzeniu Rady uchwalony został 10% dodatek do podatków od placów niezabudowanych, które Zwierzchność gminna za takie place uzna.

Dotąd bowiem wiele placów w mieście jest prowadzonych jako rola, podczas gdy stanowią one cenne place, zdadne pod budynki.

Jeszcze jeden „zasłużony“.

Panuje powszechnie przekonanie, że główną cechą naszych czasów jest najdalej posunięty materializm, czyli — przetłumaczywszy to na język ludzki — za darmo dziś nikt nawet palcem w bucie kiwnąć nie chce. I ja podzielałem ten pogląd i podzielałbym go nadal, gdyby nie przypadek. Wogóle, tak powszechnie mówią, przypadek odgrywa w życiu dużą rolę i częstokroć ma poważne następstwa. Takim przypadkiem było dla mnie pójście na jedno z posiedzeń Rady miejskiej. Tu dowiedziałem się rzeczy, które rozwiały zupełnie mój sceptycyzm.

Mianowicie dwaj znani na tutejszym terenie mówcy wykazali w długich wywodach, że jest w naszym grodzie obywatel, który położył dla miasta wielkie zasługi. Zasługi te jednak były dotychczas zapoznane, gdyż skromny ten mąż nie rozgłaszał ich, siedząc cicho, jak fiołek w trawie. A mężem tym jest nikt inny, tylko budowniczy wychodków miejskich.

On to, według wywodów wspomnianych wyżej mówców, zaprojektował i wybudował w naszym mieście te zaciszne ubikacje, w których — w ciężkich chwilach — szukamy ulgi. Ale wybu-

dować a wybudować to wielka różnica. Otóż wybudowane przez niego, że tu użyję powszechnie przyjętej nazwy wychodki, to zdaniem mówców nie tylko wychodki, ale budynek, którego nie tylko Dębica, ale i Kraków by się nie powstydził.

Już samo to byłoby niepoślednią zasługą. Ale nie dosyć na tem, gdyż miał je wybudować za darmo, względnie prawie za darmo, bo przecież głupie 100 zł., za jakie się ugodził tytułem planu i nadzoru, to za taką pracę nic nie znaczy. Wiem, że ludzie są złośliwi i przyczepiają się, mówiąc — a 100 zł. to gips? Tak, 100 zł. za taką pracę, za wybudowanie takiego obiektu, to nic, to detal, o tem nawet nie warto mówić.

Wysłuchawszy tych wywodów, pomyślałem sobie, że nie jest tak źle, jak mówią i jakby się wydawało, skoro nawet na tak niewonnej niwie mógł wyrósć kwiat bezinteresowności i zasługi. Zastanawiając się dalej, doszedłem do przekonania, że zasługi takiej nie należy kryć pod korcem, lecz wydobyć ją na światło dzienne i w widomy sposób uczcić.

Chodzi tylko o sposób uczczenia.

Istnieje zwyczaj, że pewne dzieła nazywamy

Apteczka domowa.

(Ciąg dalszy).

VIII. Zioła napotne.

Kwiat lipowy — Flores tiliae.
Kwiat bzy — Flores sambuci.
Rumianek Flores chamomillae vulgaris.
Dziewanna — Flores verbasci.

IX. Zioła przeciw cierpieniom płuc, przeziębieniom i kaszlowi.

Korzeń ślazowy — Radix althaeae.
Korzeń lukrecji — Radix liquiritiae.
Babka lancetowata — Herba plantaginis.
Płucnik lekarski Herba pulmonariae.
Płucnik biały — Carragen.
Płucnik islandzki — Lichen islandicus.
Podbiał — Folia farfarae.
Macierzanka — Herba thymi.
Dziewanna — Flores verbasci.
Rdest — Herba polygoni avicularis.

X. Do płukania gardła i dziąseł.

Szałwia — Folia salviae.
Kora dębowa — Cortex quercus.
Kora wierzbową — Cortex salicis.

Apteczka domowa, w której będą znajdować się zioła lecznicze, musi być umieszczona w miejscu suchym, by zioła nie pleśniały.

Ziół leczniczych nie należy kupować we większych ilościach, ponieważ przez dłuższe leżenie tracą na skuteczności działania.

Ponieważ działanie niektórych ziół leczniczych jest nieraz wielostronne to znaczy, że stosuje się je w różnych chorobach, przeto podajemy poniżej spis najważniejszych roślin leczniczych z podaniem różnych chorób, przy których można je stosować:

Anyżek Fructus anisi vulgaris.

Stosować można przy wzdęciach oraz katarze żołądka i jelit, przy kolkach; przynosi także ulgę przy kaszlu, niezycie przewodów oddechowych, zaflegmieniu.

Łyzeczkę anyżku zagotowuje się ze szklanką wody lub mleka; z odwaru tego można zażywać kilka razy dziennie po 1 łyżce stołowej; dla dzieci po 1 łyżeczce kawowej.

Również skutecznie można zażywać olejek anyżkowy po 4 — 5 kropli na cukrze.

Anyżek stosuje się także jako środek pobudzający wydajność mleka u bydła.

Babka lancetowata — Herba plantaginis.

Odwaru przyrządzonego z 15 gramów babki lanc. ze szklanką wody, używa się przy kaszlu, chronicznym katarze i zaflegmieniach dróg oddechowych; przy zaburzeniach w trawieniu, zaflegmieniu żołądka i kiszek.

Zewnętrznie stosuje się do przemywania przy zapaleniach oczu.

Bobrek trójlistny — Folia trifolii fibrini.

Odwar sporządzony z 10 gramów ziela i szklanki wody stosuje się jako środek pobudzający trawienie i wzmacniający żołądek, zwłaszcza przy zatwierdzeniach.

Centurja — Herba centaury.

Napar przyrządza się z 10 — 15 gramów centurji na 1/4 litra wody, wypijając go przed jedzeniem rano, w południe i wieczór.

Stosuje się przy braku apetytu, jako środek pobudzający trawienie, przy niedokrewności, przeciw kwasom żołądkowym, przy wzdęciach i zgadze, w cierpieniach wątroby, nerek i przy żółtaczce.

Brodawnik (mniszek) — Herba taraxaci.

Używa się przy cierpieniach dróg moczowych, wątroby żółtaczce, hemoroidach, zatwardzeniu oraz jako środek czyszczący krew.

Dziewanna — Flores verbasci.

15 gramów kwiatu dziewanny zaparzyć szklanką wody i wypić po połowie rano i wieczór przy zaflegmieniach, kaszlu, katarze dróg oddechowych. Napar ten można również mieszać z ciepłym mlekiem.

Jako środek napotny wypić szklankę naparu na noc.

Dzięgiel lekarski — Radix angelicae.

Odwar przyrządzony z 15 gramów korzenia dzięgla i 1/4 litra wody łagodzi kurcze i niedomagania żołądka, wzdęcia, kolki; działa również kojąco w cierpieniach piersiowych.

Stosuje się także jako środek moczopędny i czyszczący krew.

Fiołek trójbarwny — Herba violae tricoloris.

10 — 20 gramów tej herbatki zaparza się ze szklanką wody. Napar ten wypija się dziennie w trzech dawkach.

Stosuje się przy wysypkach, wyrzutach i nieczystościach skórnych; przy utrudnionem moczowaniu, padaczce i szkroflach.

Za silny odwar może spowodować wymioty.

Goryczka — Radix gentianae.

Napar przyrządza się z 10 gramów korzenia goryczki z 200 gramami wody i zażywa się go po 1 łyżce stołowej przed jedzeniem przy dolegliwościach w trawieniu, braku apetytu, przy blednicy i wzdęciach żołądka i zgadze.

Można też przyrządzić nalewkę z winem, zalewając w butelce 50 gramów korzenia goryczki 1/2 litrem wina białego (ewentualnie owocowego). Mieszaninę pozostawiamy w miejscu ciepłym przez 8 dni, potrząsając butelką co kilka godzin; w końcu cedzimy i zlewamy płyn do innej butelki.

Nalewkę zażywamy 3 razy dnia po kieliszku na na 1/2 godziny przed jedzeniem.

Jałowiec — Fructus juniperi.

Przyrządzamy napar z 50 gramów jałowcu zmiażdżonego i szklanki wody, pijąc rano i wieczór po połowie, przy chorobie wątroby, dróg moczowych, nerek i pęcherza; stosuje się również przy reumatyzmie, katarach i wzdęciach żołądka, kiszek i przy wodnej puchlinie.

Zalecają też żuć co dziennie po 5 — 10 ziarenek jałowcu przy osłabieniu żołądka

(Ciąg dalszy nastąpi).

imieniem ich twórców. Mojem zdaniem, zwyczaj ten możnaby tu zastosować i byłoby to najlepszym sposobem wykazania zasługi budowniczego tego monumentalnego budynku, żeby nazwać go imieniem jego twórcy, aby potomni wiedzieli, jak wielki artysta i obywatel żył za naszych czasów i komu mają do zawdzięczenia tę „ozdobę“ naszego miasta. Zresztą nie uważam swego projektu za jedyny, może ktoś wystąpi z innym, któryby się jeszcze lepiej nadawał do uczczenia i upamiętnienia takiej zasługi.

KRONIKA

Hasło L. M. i K.: „Morze to wielkość i bogactwo narodu“.

Objazd kraju przez Orkiestrę Marynarki Wojennej.

Dla rozwinięcia akcji propagandowej na rzecz marynarki wojennej, Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonjalnej organizuje objazd kraju przez Orkiestrę Marynarki Wojennej. Ponieważ orkiestra ta daje w Krakowie koncert już w dniu 17-go kwietnia br., więc zapewne z końcem kwietnia usłyszymy ją u nas w Dębicy, gdzie będzie gościem garnizonu wojskowego, a więc i naszym.

Z życia Koła rzem. BBWR. w Dębicy.

W dniu 4 bm. sala posiedzeń Rady miejskiej była widownią kreciej roboty, jaka od czasu zawiazania Koła rzem. BBWR. na terenie Dębicy, prowadzona była przez znanych na tut. terenie wicherzycieli, podszywających się pod szatki „działaczy społecznych“.

Już na zjeździe rzem., jaki odbył się w ub. roku, panowie ci odnosili się nieprzychylnie do tworzenia Koła, a mimo to ks. Kottis wstawił ich do ściślego zarządu organizacyjnego. Zamiast jednak współpracować z zarządem, panowie ci dla zaspokojenia własnych ambicji wszczęli akcję, celem utworzenia drugiego Koła, w czym sekundował im prezes Koła grodzkiego, wydając im do tego celu deklaracje członkowskie.

To też zebrałszy około 50 podpisów na deklaracjach — w tych przeszło 30 żydowskich — pobierając od razu wkładki i wpisowe, przystąpili od razu do „pracy“, zaczynając naturalnie od wniesienia oszczerczej petycji do sekretariatu Rady pow., skierowanej przeciw prezesowi Koła panu Samsonowiczowi, lecz nie doczekawszy się mianowania, czekali na inną sposobność. Mianowicie na zwołanie przez prezesa Koła rzemieśln. Walnego Zgromadzenia Koła, celem dokonania wyboru nowego Zarządu.

Ponieważ p. Samsonowicz, nie mając deklaracji „drugiego Koła“, rozesłał okólnik do swoich członków, przeto w ostatniej chwili za pośrednictwem ks. Kottisa wydalili deklaracje, żądając wpisania na listę członków, która była już w obiegu, co też p. prezes uczynił na wyraźne żądanie i odpowiedzialność prezesa grodzkiego.

To też praca panów Stańki i Osuchowskiego, wspomagana przez ich przyjaciół „ahnow i innych...bergów“ wydała plon i sala zapełniła się po brzegi elementem, który nigdy nie był i nie będzie z Kołem rzem. BBWR. niczem związane.

Po otwarciu Zgromadzenia skierowano pierwsze strzały na prezesa, dlaczego nie wpisał wszystkich członków, których deklaracje oddali ci działacze prezesowi grodzkiemu, na co rzeczowo odpowiedział p. prezes, że mógł wpisać tylko tych członków, którzy zostali przyjęci, dodając, że przecież nieboszczyków i tych, których miarodajne czynnik już przedtem nie przyjęły, uważając ich za element destrukcyjny, wpisywać nie mógł. Jednak na wniosek p. Osuchowskiego, p. sekretarz Tumidajski z ks. Kottisem zarządzili, aby tych Żydów, których nie wpisano, wpisać zaraz i tem samem dopuszczono ich do głosowania.

Zapytujemy — czy ten manewr jest legalny, czy jakkolwiek statut przewiduje podobne przyjmowanie członków?

A ataki ze strony pp. Osuchowskiego, Stańki

i innych „ahnow na czeladź, że nie mają miejsca w Kole, że są smarkacze i chłopaki, czy mają miejsce i czy podobne wystąpienia doprowadzą do konsolidacji i do zacieśnienia węzłów pomiędzy obywatelami?

Pan prezes Koła rzem. powinien był po takich wystąpieniach przerwać Zgromadzenie i nie dopuścić do dalszych zniewag przeciw obywatelom, którzy nie chcieli nawet zabierać głosu i głosować w takich warunkach.

Znamienne było oświadczenie p. Samsonowicza, który po ponownym wyborze go do zarządu stanowczo nie przyjął wyboru, uznając pracę samodzielną, a przedewszystkiem uczciwą i rzetelną. **Uroczyste otwarcie kursów rachunkowości rzem.**

Uroczyste otwarcie kursów rach. rzem., zorganizowanych przez cełmistrza gr. II. p. M. Samsonowicza, odbyło się dnia 4 bm. w budynku szkoły męskiej.

Otwarcia dokonał w zastępstwie p. starosty Basary delegat Starostwa p. Gumiński, następnie przemawiali do uczestników kursów p. Samsonowicz, wiceburmistrz p. Staroń, p. dyr. Markiewicz, oraz p. dyr. Jamka.

Na kursa zapisało się 32 członków. Wykłady rozpoczęły się dnia 8 bm. o godz. 19. **W dniu 25 ub. m. odbyły się wybory**

do Zarządu Cechu gr. II. O dokładnym przebiegu tychże napiszemy w następnym numerze.

Ukonstytuowanie się Zarządu Koła Ligi Morskiej i Kolonjalnej w Dębicy.

Tymczasowy Zarząd Koła Ligi Morskiej i Kolonjalnej w Dębicy zwołał na dzień 10 marca br. Walne Zebranie członków w celu zdania sprawozdania z dotychczasowej działalności oraz dokonywania wyboru nowych władz organizacji. Przewodniczący prof. Staroń po zdaniu sprawozdania podkreślił, że obowiązkiem każdego obywatela jest wpisać się na listę członków Ligi, oraz jednać nowych członków.

Następnie pan pułkownik Kowalczewski zaproponował wybranie nowego Zarządu Koła w następującym składzie: wiceburmistrz prof. Staroń Michał, prezes; Dyr. Bocheński Józef, wiceprezes; Sędłak Jan, sekretarz; Mgr. Stanisław Niemiec, skarbnik; pp. prof. Piotrowski Jan, Dr Deszcz Józef, Dr Klus Bronisław, oraz przedstawiciel garnizonu jako członkowie Zarządu.

Zebrani uchwalili przez aklamację wniosek Pana pułkownika Kowalczewskiego.

Do komisji rewizyjnej wybrano pp.: Dyr. inż. Miskiewicza Władysława, Inż. Zielińskiego Władysława i Naczelnika Berezowskiego.

Z działalności Straży Pożarnych.

Dzięki staraniom Zarządu Ochotniczej Straży Pożarnej w Dębicy w dniu 12 lutego 1934 r. rozpoczął się w salach Magistratu 2-tygodniowy Kurs Sanitarno-Ratowniczy dla członków OSP. i Z. S., który zakończono egraminem dnia 25 lutego b. r.

Komisję egzaminacyjną stanowili PP.: inspektor Zarz. Okr. P. C. K. plk. Trzebiński, delegat D-twa Garnizonu por. Poluchowicz, insp. Straży Pożarnej pułk. Kępski, Naczelnik O. S. P. w Dębicy M. Hoszard, oraz delegaci Komendy Pow. Z. S. w Dębicy pp. Stanisław Łukasik, i Piotr Klamut. Egzaminowali wykładowcy tegoż kursu Dr F. Pollaschek i instr. O. P. L. Gaz J. Węgrzyn.

Pełna poświęcenia bezinteresowna praca wykładowców dała wspaniałe wyniki, gdyż uczestnicy Kursu wykazali bardzo wysoki poziom wiadomości zarówno teoretycznych jak również i praktycznych w zakresie obrony przeciwgazowej, oraz ratownictwa ogólnego i przeciwgazowego, czemu pełny wyraz dali w swych przemówieniach pp. insp. Okr. P. C. K. pułk. Trzebiński, pułk. Kępski, oraz Nacz. O. S. P. M. Hoszard.

Egzamin powyższy z dobrym wynikiem złożyli pp. Czarnikówna Helena, Opokówna Michalina, Mazurówna Janina, Stróżyńska Halina, Głabówna Zofja, Mozerówna Wiesława, Sędłak Jan, Sołtys Stanisław, Tetiuk Leon, Bacher Kazimierz, Fusiarski Marjan, Sakowski Henryk, Opoka Kazimierz, Wojtunik Kazimierz, Klimaszewski Marjan, Staroń Stanisław.

Z Ropczyc.

Liga Morska i Kolonjalna — Oddział w Ropczycach. Obchód 14-lecia uzyskania dostępu do morza.

Sprawozdanie z przebiegu obchodu.

Zarząd Oddziału L. M. i K. w Ropczycach zawiadamia, że wszystkie niemal gminy miejskie i wiejskie, obchodziły uroczystie rocznicę 14-lecia uzyskania dostępu do morza, a to w dniach 9-go i 10-go lutego br.

W miastach (Dębicy, Pilźnie, Ropczycach i Sędziszowie) zostały urządzone 9/II wieczorem capstrzyki miejscowych orkiestr, połączone z pochodami organizacji i publiczności, w niedzielę zaś 10/II odprawione zostały w kościołach parafjalnych i synagogach uroczyste nabożeństwa, wśród których zostały wygłoszone okolicznościowe kazania.

Po nabożeństwach urządzone zostały akademie, w których wzięły udział liczne rzesze ludności, oraz poranki dla młodzieży szkolnej.

Po wsiach obchodzono wspomnianą rocznicę 10/II, a to przez odprawienie uroczystych nabożeństw i urządzenie akademii w szkołach i świetlicach, na które złożyły się stosowne przemówienia, deklamacje i śpiewy.

W Ropczycach odbyły się dwie akademie: w sobotę 9/II wieczorem dla miejscowej inteligencji i 10/II w południe dla szerszych mas ludności.

Odpis rezolucyj, uchwalonych podczas akademii w Ropczycach w dniu 10/II br. załączamy.

Sekretarz:
Mgr. Hnatyk
Wicestarosta.

Prezes:
A. Basara
Starosta powiatowy

Rezolucje.

1) Zebrani obywatele miasta Ropczyc z okazji 14-letniej rocznicy odzyskania morza wyrażają wdzięczność Zarządowi Głównemu Ligi Morskiej i Kolonjalnej za inicjatywę tychże uroczystości w całym kraju.

2) Wyrażają niezłomne przekonanie a równocześnie życzenie pod adresem Zarządu Powiatowego Ligi, aby ze względu na ważność zagadnienia obrony wybrzeża użył wszystkich wysiłków, by ideę morza spopularyzować wśród najszerszych warstw społeczeństwa, zwłaszcza na wsi, a to przez urządzenie najliczniejszych na wsiach wykładów, odczytów, uroczystości o znaczeniu polskiego morza.

3) Uważając, że tylko wtedy da się porwać społeczeństwo, zwłaszcza na wsi, idei polskiego morza, jeśli to morze, tę ideę ukocha. A ukocha ją wtedy, jak to morze zobaczy. Dlatego proszą Zarząd miejscowy, aby postarał się o filmy o polskim morzu, aby urządził przedstawienia, budzące w ludziach zamiłowanie do polskiego morza a zwłaszcza uchwalając w bieżącym roku urządzić masową pielgrzymkę z ziemi ropczyckiej nad morze polskie.

4) Wierzą, że z tej miłości popłynie ofiarność na budowę floty polskiej i apelują do całego polskiego społeczeństwa, aby wszyscy opodatkowali się na ten cel t. j. najbiedniejsi po groszu na tydzień, średni po groszu na jeden dzień na budowę potężnej polskiej floty.

Największa w kraju pakownia
herbaty i palarnia kawy

„E. W. I. G.“ Sp. Akc.
Warszawa, Leszno 10.

poleca w firmowym opakowaniu
swe wyborowe gatunki
HERBATY I KAWY
przodujące w aromacie i wydajności

Kupujcie tylko towary polskie!